

Pyhäinpäivän saarna San Eugenioissa 081118

Muistatko vielä jotakin tapahtumia kansakoulusi ensimmäiseltä luokalta. Minä muistan ainoastaan kaksi asiaa, mutta ne sitäkin tarkemmin. Ensimmäisessä luokkahuoneen ovenkokoinen terveydenhoitaja Alli Laitakakangas purjehtii sisään suunnaton uhkaava laukku käsissään. Pian leviää desinfiointiaineen pistävä tuoksu pulpetteihin, takanani kuuluu voimistuvia nyyhkytyksiä. Pian ilmestyy lapsen silmissä ruuvimeisselin kokoinen piikki Alli-tädin käsiin ja piikin mukana nyyhkytykset paisuvat jo kunnon itkuksi. Lapsen via dolorosa saa kuitenkin ihmeellisen lohdun vierellä seisovasta Hilma-opettajasta, turvallinen käsi silittää myös minun hikistä kättäni molemmilta puolilta. Me selviämme.

Toinenkin muisto liittyy opettajaan. Ikimuistoinen Hilma-opettajani pyytää tunnin alussa meitä ottamaan oikeinkirjoitusvihkon ja penaalin esiin. Kaivelen turhaan lähes tyhjää reppuani. On pakko jälleen kerran tunnustaa: vihko ja penaali ovat jääneet kotiin. Vilkas mielikuvitukseni on jälleen kerran tehnyt tepposet. Ties mitä seikkailusankaria on tullut mielessä leikittyä aamulla ja siinä tiimellyksessä reppu jäänyt tarkistamatta.

Hilma-opettaja nousee opettaja tuolista ja lähestyy pulpettia. Viisikymmentä-luvun koulussa oli aivan tavallista nurkkaan laitto, saatettiin jopa antaa luunappeja tai karttakepillä muistoja pienille sormille.

Mitä tekee Hilma-opettaja. Hän tulee luokseni, kaappaa minut syleilyynsä, silittää hiuksiani ja sanoo: voi Jouko-kulta, mitenkähän sinä oppisit vähä huolellisemmaksi, kun sinä muuten selviät oikein hyvin kaikesta.

Autuaita ovat laupiaat, toisia armahtavat, sillä heidät armahdetaan, he saavat laupeuden. Kaikkien muistojen joukosta, yli kuudenkymmen vuoden takaa vuorisaarnan hengessä Hilma-opettaja yhä siunaa minua. Olisin minä varmasti ankarasta rangaistuksestakin oppinut ainakin pelosta yrittämään parannusta. Mutta rangaistus ulottuu vain ulkoiseen ihmiseen, ihmissydämen syvyyksissä muutoksia hyvyttä ja toivoa kohti tekee vain rakkaus.

Hyvät ystävät vuorisaarnan autuaaksi julistus on ihmeellinen evankeliumi. Ehkä se pitäisin meidän lukea joka aamu, että muistaisimme, miten Jumalan valtakunta toimii tämän maailman keskellä. Jeesus nostaa osaansa rakkauden, toivon ja myötätunnon hiljaiset lähettiläät. Jeesus tuo toivon ja lohdutuksen, jotka opetuslapsen matkalla ovat joutuneet vuodattamaan kyyneleitä, kärsimään kovia kohtaloita ja vainoa.

Kun itse mietin omaa matkaani kristittynä niin huomaan merkillisen asian. Hilma-opettajan lisäksi omissa muistoissani nousevat usein sellaiset ihmiset, jotka ovat joutuneet taistelemaan pienien elämän eväiden varassa. Kun kuulin joku aika sitten kotiseudultani kaksi kuolinueutista, sydän värähti. Toinen oli ystävä, jonka halvaantumisen kuntotestissä vei 40-vuoden taisteluun pyörätuolissa, toinen lähes sokeutunut soittaja, jonka arjen taistelu toivon ylläpitämiseksi puhutteli aina syvästi.

Kun elämä riisuu kaikesta turhasta, jäljelle jää vain se, mikä todella arvokasta. Vuorisaarnan opetuslapsilla Jeesuksen seuraaminen oli kirkkain lyhty hämärän ja pimeän maailman korpiteillä. Hei kuiskaavat meille: vain vähän on tarpeen. ”Kun Jeesus kuljet matkassa, niin pelkomieli haihtuu, masennus huoli kalvava iloiseen toivoon vaihtuu.” (SV)

Hyvät ystävät viivytään saarnan loppuksi vielä pieni hetki autuaaksi julistamisen äärellä runoilija Anna-Maija Raittilan virren mukana. Sitä jo veisasimme. Hän on mielestäni tavoittanut jotakin oleellista evankeliumin ihmeestä. Näiden ajatusten mukana saamme myös matkata oman elämämme polkuja ja muistella heitä, joiden rakkaus, rukous ja myötätunto yhä siunaa meitä.

Mitä virsi sanookaan?

1. Autuaita kaikki hengessänsä köyhät, autuaita Herran köyhät. Kristus itse syntyi kaikkein köyhimmäksi, ihmisistä pienimmäksi. Neuvoton, suojatun, puutteeseen ja vaivaan, lahjaksi saa taivaan.

2. Autuaita kaikki murheen kuorman alla, autuaita murheen alla! Kristus itse kulkee heidän rinnallansa, siunaa lohdutuksellansa. Kuollessaan murhettaan Kristus yksin kantoi. Isälleen sen antoi.

3. Autuaita kaikki, jotka täällä hiljaa, odottavat Herraa hiljaa! Kristus käsin tyhjin luo jo uutta heissä, tiensä ahneen hyljänneissä. Sydämiin luottaviin Isän valta luodaan, arpa kaunein suodaan.

4. Autuaita kaikki, joita nälkä kalvaa, oikeuden nälkä kalvaa! Kristus nääntyneiden tuskan tuntee kyllä, pitää heissä toivon yllä. Ruokanaan, päällä maan Isän tahdon täytti, meille tien hän näytti.

5. Autuaita kaikki, jotka armahtavat, toinen toistaan armahtavat! Kristus heitä saartaa rakkaudellansa, suojaa laupeudellansa. Tuomion alta on heidät pelastettu, iloon armahdettu.

6. Autuaita kaikki sydämeltään puhtaat, kaikki sydämeltään puhtaat! Kristus itse heidän valonansa loistaa, valo valheen kätköt poistaa. Paljasta Jumala meille hyvyytesi, kasvot pyhyytesi.

7. Autuaita kaikki rakentajat rauhan, luojat sovinnon ja rauhan! Kristus kuolemallaan toi jo sovituksen, vihaa vastaan luottamuksen. Lapsinaan, maailmaan Isä kutsuu meitä, luomaan rauhan teitä.

8. Autuaita kaikki, joita Herran tähden, vainotaan nyt Herran tähden! Kristus teissä kärsii, hyvyys kunnes voittaa, oikeus ja lepo koittaa. Elämään täyttävään teidät viedään kerran, juhلاميun Herran.